



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Václavem Trajerem ve věci

žalobce: P. Z., narozený „X“,
bytem „X“,

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 2. 2019, č. j. „X“, o invalidním důchodu,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení Most ze dne 27. 11. 2018, č. j. „X“, a rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 13. 2. 2019, č. j. „X“, **se zrušují pro vadu řízení** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 13. 2. 2019, č. j. „X“, kterým byly zamítnuty námitky proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 11. 2018, č. j. „X“, jímž žalovaná žalobci ode dne 12. 1. 2019 snížila výši invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně podle § 56 odst. 1 písm. e) a ustanovení § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Most ze dne 15. 11. 2018 poklesla z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pracovní schopnost žalobce o 50 %.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

2. Uvedl, že s napadeným rozhodnutím nesouhlasí, jelikož byl nedostatečně zjištěn skutkový stav věci a nesprávně právně posouzen. Konstatoval, že výkon některých denních aktivit je u něj omezen podstatně, a to v důsledku onkologické léčby (kolektomie), přičemž poukázal na závěry zprávy MUDr. I. L., neuroložky, ze dne 11. 12. 2018, z níž plyne, že žalobce je fyzicky vyčerpaný chátrající pacient, který není schopen fyzické zátěže, a zprávy MUDr. L. H., Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, chirurgická klinika – ambulance, kde bylo doporučeno přiznání plného invalidního důchodu. Zdůraznil, že trpí nepřetržitými průjmy s potřebou vyměšovat stolici několikrát denně. Nemůže vykonávat žádnou výdělečnou činnost v rámci jeho dosažené kvalifikace, a to ani na částečný úvazek, neboť musí použít sprchu po každé stolici, následně aplikovat přípravky pro promazání konečníku a v průběhu dne se musí několikrát převléknout. V rámci léčby je celý den pod vlivem omamných látek, a tudíž nemůže vykonávat ani zaměstnání mimo svůj obor. Podotkl, že i když je kolektomie uvedena v demonstrativním výčtu u středně těžkého postižení, nelze vyloučit, že v případě žalobce se jedná o postižení těžké. Rovněž se domníval, že míra jeho poklesu pracovní schopnosti měla být navýšena o 10 % s ohledem § 3 odst. 2 vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“), jelikož není schopen nadále vykonávat zaměstnání v oboru, v němž byl vyučen (zedník), a ve kterém převážně pracoval.

Vyjádření žalované k žalobě

3. Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě zrekapitulovala podstatné části správního řízení a poukázala na § 39 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění, jenž stanovuje relevantní aspekty při určování poklesu pracovní schopnosti. Podotkla, že posuzování míry poklesu pracovní schopnosti je odbornou otázkou vyžadující znalosti z oboru medicíny a posudkového lékařství, přičemž v tomto ohledu je žalovaná vázána posudky vypracovanými dle § 8 odst. 1 písm. a) a § 88 odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o organizaci“). Dodala, že náležitosti posudku stanovuje § 7 vyhlášky o posuzování invalidity. Konstatovala, že lékařem žalované byl dne 31. 1. 2019 vypracován posudek, který splňuje požadavky úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti, přičemž vymezuje rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Žalovaná s ohledem na zpochybnění správnosti lékařského posudku závěrem navrhla, aby byl vyhotoven nový posudek u příslušné posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, která znovu posoudí zdravotní stav žalobce. Za doposud zjištěného skutkového stavu navrhla, aby soud žalobu zamítl.

Ústní jednání před soudem

4. Při ústním jednání před soudem konaném dne 16. 12. 2019 obecný zmocněnec žalobce setrval na žalobě a navrhl zrušení napadeného rozhodnutí i rozhodnutí prvostupňového. Pověřená pracovnice žalované pak při ústním jednání před soudem odkázala na své písemné vyjádření a na posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

v Ústí nad Labem ze dne 16. 10. 2019 (dále jen „posudek ze dne 16. 10. 2019“), který nechal vypracovat soud pro účely předmětného řízení, a rozhodnutí ponechala na úvaze soudu.

5.

Posouzení věci soudem

6. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
7. Po přezkoumání skutkového a právního stavu a provedeném ústním jednání, při kterém se provádělo dokazování zdravotním posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem ze dne 16. 10. 2019, dospěl soud k závěru, že žaloba byla podána důvodně.
8. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že prvoinstanční rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku posudkové lékařky pověřené vypracováním posudku pro Okresní správu sociálního zabezpečení Most, která při kontrolní lékařské prohlídce dne 15. 11. 2018 posoudila zdravotní stav žalobce a dospěla k závěru, že žalobce je invalidní, avšak již ne ve třetím stupni invalidity dle § 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění, ale ve druhém stupni invalidity dle § 39 odst. 2 písm. b) citovaného zákona. Jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobce stanovila zdravotní postižení uvedené v kapitole XI. – postižení trávicí soustavy, oddíl C – postižení tenkého střeva a kolorekta, položka 5, písm. b) – středně těžká forma, přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, přičemž míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena na 40 %. Vzhledem k dalšímu zdravotnímu postižení byla podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky míra poklesu pracovní schopnosti zvýšena o 10 %, celkově tedy 50 %. Na základě tohoto posudku pak žalovaná vydala dne 27. 11. 2018 prvostupňové rozhodnutí, jímž žalovaná žalobci ode dne 12. 1. 2019 snížila výši invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky.
9. Dále soud z obsahu správního spisu zjistil, že žalovaná si v rámci řízení o námitkách vyhotovila nový posudek o invaliditě ze dne 31. 1. 2019, který vypracovala příslušná posudková lékařka oddělení námitkové a odvolací agendy žalované. Tato posudková lékařka opětovně posoudila zdravotní stav žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a dospěla k obdobnému závěru, že u žalobce rozhodující příčinou jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole II. – onkologie, oddíl A – zhoubné novotvary, položka 1, písm. c) – středně těžké postižení, přílohy k vyhlášce o

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 45 %. Vzhledem k dalšímu zdravotnímu postižení byla podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky míra poklesu pracovní schopnosti zvýšena o 5 %, celkově tedy 50 %. Na základě tohoto nového posudku bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí ze dne 13. 2. 2019, kterým bylo potvrzeno prvoinstanční rozhodnutí ze dne 27. 11. 2018 s odůvodněním, že žalobce již není invalidní ve třetím stupni invalidity, ale je invalidní ve druhém stupni invalidity, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu mu poklesla jeho pracovní schopnost o 50 %, zatímco pro vznik invalidity třetího stupně je nutný pokles minimálně o 70 %.

10. Dle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. V souladu s odstavcem 2 citovaného ustanovení jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně a nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
11. Dle § 39 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění se pracovní schopností rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. V souladu s odstavcem 4 citovaného ustanovení se při určování poklesu pracovní schopnosti vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %, v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.
12. V odstavci 5 citovaného ustanovení je dále stanoveno, že za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí. V souladu s odstavcem 6 citovaného ustanovení se za stabilizovaný zdravotní stav považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení. Dle odstavce 7 je pojištěnec adaptován na své zdravotní postižení, jestliže nabyl, popřípadě znovu nabyl schopností a dovedností, které mu spolu se zachovanými tělesnými, smyslovými a duševními schopnostmi umožňují vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti.
13. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se vždy určuje v celých číslech s tím, že procentní míry poklesu pracovní schopnosti podle druhů zdravotního postižení jsou uvedeny v příloze k vyhlášce o posuzování invalidity.
14. V projednávané věci tedy bylo rozhodnuto prvostupňovým rozhodnutím o snížení výše invalidního důchodu ode dne 12. 1. 2019 pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně, které následně potvrdila žalovaná napadeným rozhodnutím. Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

ze dne 13. 2. 2019, a to s odůvodněním, že sice u žalobce byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, v jehož důsledku mu poklesla míra pracovní schopnosti o 50 %, avšak pro vznik invalidity třetího stupně je nutný pokles minimálně o 70 %.

15. V daném případě bylo proto třeba zjistit, zda žalobce nadále splňoval ke dni vydání napadeného rozhodnutí podmínky invalidity ve třetím stupni, tj. zda u něj nadále trval pokles pracovní schopnosti nejméně o 70 %, když brojí proti rozhodnutí o snížení výše invalidního důchodu ode dne 12. 1. 2019 pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně. V této souvislosti soud poznamenává, že v daném případě nebylo mezi účastníky řízení žádného sporu o tom, že by žalobce nezískal potřebnou dobu pojištění, což je druhý předpoklad pro vznik nároku na invalidní důchod, jak vyplývá z § 38 zákona o důchodovém pojištění, a proto soud již bez dalšího vycházel ze skutečnosti, že žalobce získal potřebnou dobu pojištění.
16. Již výše bylo zmíněno, že napadené rozhodnutí bylo odůvodněno závěrem posudkové lékařky oddělení lékařské posudkové služby žalované, která učinila závěr o poklesu pracovní schopnosti žalobce. Soud se s tímto závěrem lékařky nespokojil, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity určitého stupně především závisí, vyžádal si proto v rámci předmětného soudního řízení v intencích § 52 odst. 1 v návaznosti na § 77 s. ř. s. odborný posudek od Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „komise“), která je v těchto věcech dle § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, povolána k posouzení zdravotního stavu žalobce. Tato komise nově posoudila celkový stav žalobce, dále také posoudila pokles jeho pracovní schopnosti a také trvání jeho případné invalidity.
17. Z obsahu posudkové dokumentace vypracované dotyčnou komisí soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů dne 16. 10. 2019. Žalobce byl jednání komise přítomen a přímo při jednání komise byl vyšetřen odborným lékařem z oboru interního lékařství. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy měla komise k dispozici. Na základě posouzení všech zdravotních nálezů (nález ušní/nosní/krční MUDr. K. H. ze dne 5. 12. 2018, nálezy gastroenterologa MUDr. V. W. ze dne 5. 12. 2018 a ze dne 11. 12. 2018, nález neuroložky MUDr. I. L., nález chirurga MUDr. L. H. ze dne 19. 3. 2019, dekursy praktické lékařky od 13. 8. 2018 do 11. 9. 2019), zdravotní dokumentace obvodní lékařky MUDr. V. P., spisové dokumentace České správy sociálního zabezpečení – pracoviště Ústí nad Labem, spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Most a vlastního vyšetření žalobce při jednání komise, pak komise dospěla k závěru, že k datu napadeného rozhodnutí žalobce byl nadále invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, přičemž se jedná o invaliditu třetího stupně dle § 39 odst. 2 písm. c) téhož zákona.
18. Komise konstatovala, že u žalobce se jednalo k datu vydání napadeného rozhodnutí o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož dominující příčinou je samovolný únik stolice, tedy inkontinence stolice. Stav je následkem po chirurgické amputaci rekta pro karcinom a po totální kolektomii z důvodu polyposy, následkem čehož došlo k těžké dysfunkci v oblasti análního svěrače, z důvodu ileoanální stomie je u žalobce problém charakteru inkontinence stolice (10-15 stolic během 24 hodin), jedná se převážně o mimovolný odchod stolice, jsou pravidelně předepisovány inkontinenční kalhotky a podložky. Tato symptomatologie byla řešena neúspěšně režimovými i medikamentózními

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

možnostmi, ale v dané chvíli problém přetrvává a je limitující v běžném i pracovním životě, je podstatně omezen výkon denních aktivit. Stav je t. č. trvalý, případně by mohl být přehodnocen v době, kdy by problém inkontinence byl řešen ileostomií. Onkologicky trvá remise, v dispenzarizaci. Opiátovými náplastmi jsou řešeny trvající limitující bolesti v oblasti břicha, které souvisí se stavem po rozsáhlém devastujícím chirurgickém výkonu v této oblasti. Dalším následkem je kachektizace a snížená výkonnost při nechtěné významné ztrátě hmotnosti a zejména svalové hmoty. Komise pak následně pokles pracovní schopnosti žalobce posoudila dle kapitoly XI. – postižení trávicí soustavy, oddíl C – postižení tenkého střeva a kolorekta, položka 8 – inkontinence stolice, přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity a stanovila pokles pracovní schopnosti na 70 %. Komise zároveň uvedla, že při zachovaném pracovním potenciálu je žalobce schopen vykonávat výdělečnou činnost jen za zcela mimořádných podmínek.

19. Po zhodnocení výše předestřených důkazů, které byly provedeny při soudním jednání, soud konstatuje, že Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem jednala v řádném složení, dále že posudek ze dne 16. 10. 2019, jenž soud hodnotí jako stěžejní důkaz v tomto přezkumném soudním řízení, byl vypracován po náležitém zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů. Žalobce byl přítomen při jednání komise a byl přeseřetena přítomným odborným lékařem z oboru interního lékařství.
20. Lékaři komise přitom oproti posudkové lékařce Okresní správy sociálního zabezpečení Most a posudkové lékařce oddělení lékařské posudkové služby žalované ohledně míry poklesu pracovní schopnosti u žalobce dospěli k závěru, že dosahuje celkových 70 % namísto toliko 50 %, na základě čehož pak uzavřeli, že žalobce byl k datu napadeného rozhodnutí nadále invalidní, a to ve třetím stupni.
21. Dále soud uvádí, že se ztotožnil s posudkovým závěrem komise, který ostatně nebyl žádným z účastníků řízení nikterak zpochybňován v řízení před soudem, poté co s ním byli seznámeni, a proto s ohledem na vše, co bylo uvedeno shora, dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, neboť žalovaná při svém rozhodování o námitkách žalobce vycházela z posudku příslušné posudkové lékařky oddělení lékařské posudkové služby žalované, jejíž posudek neodpovídal úplně zjištěnému skutkovému stavu.
22. Soud proto napadené rozhodnutí pro vady řízení ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) podle § 78 odst. 1, odst. 4 s. ř. s. ve výroku I. zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Podle § 78 odst. 5 s. ř. s. přitom platí, že pokud soud zruší rozhodnutí správního orgánu, je správní orgán v dalším řízení vázán právním názorem soudu. Bude proto na žalované, aby znovu ve věci žalobce rozhodla, přičemž bude vycházet z toho, že žalob k datu vydání napadeného rozhodnutí byl nadále invalidní, a to ve třetím stupni.
23. Současně soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, když žalob měl sice úspěch ve věci, ovšem práva na náhradu nákladů řízení se výslovně vzdal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 16. prosince 2019

Mgr. Václav Trajer v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)